Súd:	Okresný súd Partizánske
Spisová značka:	3C/68/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3610202417
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eduard Szabo
ECLI:	ECLI:SK:OSPE:2013:3610202417.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske samosudcom JUDr. Eduardom Szabom v právnej veci navrhovateľa D. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D., T. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Petrom Peružekom, advokátom v Hlohovci, Cintorínska 1 proti odporcovi KOVOMONT BM s.r.o., Partizánske, Záhradnícka 1135, IČO: 36 332 411, zastúpeného JUDr. Editou Balážikovou, advokátkou v Partizánskom, Jesenského 231/5, o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 152,48 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom proti odporcovi domáha náhrady nemajetkovej ujmy v sume 3 320 € z dôvodu, že pracoval u odporcu na základe dohody o vykonaní práce. Dňa 16.7.2007 sa mu pri práci stal úraz, pri manipulácii s profilom sa mu zachytila rukavica do rotujúcej časti vŕtačky, v dôsledku čoho mu amputovalo palec ľavej ruky. Inšpektorát práce Trenčín zistil nedostatky u zamestnávateľa spočívajúc v tom, že zaradil navrhovateľa na výkon práce bez zreteľa na jeho zdravotný stav, schopnosti a kvalifikačné predpoklady. Navrhovateľovi bola amputáciou palca znížená úchopová schopnosť o 50%. Lekárskym posudkom mu bolo stanovených 60 bodov bolestného a 225 bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia. K značnému zásahu do osobného života a zdravia navrhovateľa zo strany odporcu došlo tým, že nesplnením povinnosti odporcu navrhovateľovi amputovalo palec ľavej ruky, čo mu spôsobilo psychickú traumu, čím bola znížená dôstojnosť jeho osoby. Vzhľadom na to, že tento zásah nebude v plnej miere napravený náhradou škody v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť ujmy a jej následky si navrhovateľ nárokuje sumu 3 320 € ako náhradu nemajetkovej ujmy.

Odporca k návrhu uviedol, že pracovný úraz, ktorý navrhovateľ utrpel, bol zavinený ním samým, pretože bol riadne poučený o pracovnom postupe a pravidlách bezpečnosti práce a zvolil nebezpečný postup práce, nedodržal predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečnej práce na stolovej vŕtačke. Jeho pracovný úraz bol riadne zaregistrovaný a bol odškodnený v zmysle príslušných predpisov upravujúcich poistenie zamestnávateľa. Zranenie navrhovateľa bolo odstránené prišitím amputovaného palca. Návrh nespĺňa hmotnoprávne podmienky žaloby na ochranu osobnosti a uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a ich právnych zástupcov, výsluchom svedkyne F. D., oboznámením obsahu spisu, najmä protokolu inšpektorátu práce o vyšetrení príčin závažného pracovného úrazu, lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, dohody o vykonaní práce, správy zo psychologického vyšetrenia navrhovateľa, rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 28.6.2012, č.k. 3C/69/2010-182 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.2.2013, č.k. 19Co/345/2012-216, správy Sociálnej poisťovne a zistil nasledujúci skutkový stav:

Navrhovateľ ako zamestnanec vykonával na základe Dohody o vykonaní práce zo dňa 6.7.2007 u odporcu v 1. rade ako zamestnávateľa výpomocné práce v čase od 9.7.2007 do 30.9.2007 v rozsahu 180 hodín. V čase uzavretia Dohody mal 16 rokov veku. Dňa 16.7.2007 došlo pri vŕtaní otvorov do joklových profilov o dĺžke 8 m k úrazu navrhovateľa takým spôsobom, že pri manipulácii s profilom sa navrhovateľovi zachytila rukavica do rotujúcej časti vŕtačky, pričom došlo k amputácii palca ľavej ruky. Príčiny vzniku pracovného úrazu vyšetroval Inšpektorát práce Trenčín. V čase vzniku úrazu bola vŕtačka naplno zapnutá. Navrhovateľ sa pred začatím práce dohodol s kolegom R. L., že pri presúvaní a nastavovaní materiálu budú vŕtačku vypínať. Bezpečný postup pri vŕtaní obrobkov si určili s U. L. sami. Navrhovateľ nevypol z činnosti vŕtačku napriek tomu, že bol poučený a vedel o tom, že v čase manipulácie s obrobkom má byť vŕtačka vypnutá. Odporca zaradil navrhovateľa na výkon práce na vŕtačke, ktorú prácu predtým nevykonával a neoboznámil ho o spôsobe používania vŕtačky a postup práce si po pridelení pracovnej úlohy majstrom určoval sám s kolegom O. L. v priebehu prác bez predchádzajúceho preskúšania a overenia vedomostí a zručností. Odporca napriek tomu, že zabezpečil teoretické zaškolenie a overenie vedomostí navrhovateľa, nevykonal všetky potrebné opatrenia, pretože ho neoboznámil a neinformoval o spôsobe používania pracovného prostriedku na pracovisku, neručil bezpečný pracovný postup pri práce pri vŕtaní otvorov do 8m dlhého joklového profilu a neoboznámil s ním navrhovateľa, pričom navrhovateľ vykonával túto prácu po prvýkrát. Ako príčina úrazu navrhovateľa bolo určené používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce navrhovateľom (tým, že nedodržal predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečnej práce na stolovej vŕtačke, s ktorou bol riadne a preukázateľne oboznámený) a nesprávna organizácia práce odporcom (tým, že zaradil navrhovateľa na výkon práce na pracovnom prostriedku bez zreteľa na jeho zdravotný stav, schopnosti, na jeho vek a kvalifikačné predpoklady). Z lekárskeho posudku zo dňa 24.2.2009 vyplýva, že bolestné navrhovateľa bolo lekárom stanovené vo výške 60 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 225 bodov. Súd rozsudkom zo dňa 28.6.2012, č.k. 3C/69/2010-182 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.2.2013, č.k. 19Co/345/2012-216 rozhodol tak, že určil mieru zavinenia odporcu na pracovnom úraze navrhovateľa, ktorý sa stal 16.7.2007 v rozsahu 20%.

Z výpovede navrhovateľa vyplýva, že hoci mu palec prišili, nevyzerá tak, ako by mal vyzerať a v kontakte s inými ľuďmi, hlavne rovesníkmi, je to nepríjemné, keď musí takto postihnutý palec ukazovať, prípadne keď sa mu na to niekto pozerá.

Z výpovede svedkyne F. D., matky navrhovateľa vyplýva, že keď sa navrhovateľ vrátil z nemocnice, prežíval traumu, psychicky sa uzatváral do seba, ako keby sa hanbil za to, čo sa mu stalo, lebo všetci sa ho pýtali, čo má s palcom. Psychické problémy pokračovali tri roky. Do úrazu hrával basketbal, volejbal, tenis, bol športový typ a mal veľa kamarátov. Po úraze sa zmenil, uzatváral sa do seba, zostával doma sám a zhoršili sa mu študijné výsledky v škole.

Zo správy zo psychologického vyšetrenia navrhovateľa zo dňa 14.9.2007 vyplýva, že v čase vyšetrenia bola osobnosť navrhovateľa adolescentná, v senzitívnom období vývinu zasiahnutá akútnou somatotraumou s narušením integrity telesnej schémy - mal pocity insuficiencie, menejcennosti, bol v procese prijatia seba samého vrátane handicapu. Navrhovateľ trpel adaptačnou poruchou pod obrazom posttraumatickej stresovej poruchy po akútnej somatotraume, bez zmien osobnosti.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany vyplýva, že navrhovateľovi bola rozhodnutím č. XXXXXXXXXX vydaným dňa 17.5.2013 priznaná dávka úrazového poistenia, náhrada za bolesť v sume 160,53 € a rozhodnutím č. XXXXXXXXXX vydaným dňa 17.5.2013 dávka úrazového poistenia, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 601,88 €.

Súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedkov G. W. a A. T., pretože právny zástupca navrhovateľa, ktorý svedkov navrhol vypočuť, uviedol, že ich výsluch nežiada (č.l. 99) a zároveň súd považoval vykonané dokazovanie aj bez výsluchu uvedených svedkov za dostatočné pre rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že odporca jednoznačne neoprávnene (protiprávne) zasiahol do práv navrhovateľa tým, že spolupôsobil pri vzniku jeho pracovného úrazu. Uvedená skutočnosť bola vyriešená v konaní sp. zn. 3C/69/2010, miera zavinenia odporcu bola stanovená na 20%. Navrhovateľovi bola rozhodnutím Sociálnej poisťovne priznaná náhrada škody za poškodenie jeho zdravia pri pracovnom úraze, a to bolestné a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd dospel k záveru, že priznaná náhrada škody (za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia) neposkytla navrhovateľovi dostatočnú satisfakciu za zásah do jeho ľudskej dôstojnosti. Bolestným bola odškodnená jeho bolesť, ktorú v súvislosti s pracovným úrazom utrpel a náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia boli odškodnené následky úrazu na ďalšie uplatnenie navrhovateľa, napríklad na obmedzenie v pracovnej, športovej, kultúrnej a spoločenskej oblasti. Náhrada škody pokrývala zásah do telesnej integrity navrhovateľa, nepokrývala však všetky následky, ktoré utrpený úraz na navrhovateľa mal. Súd vychádzal z toho, že navrhovateľ mal v čase vzniku úrazu 16 rokov veku, bol adolescentom, s vyvíjajúcou sa osobnosťou. Pracovný úraz, v dôsledku ktorého mu bol amputovaný palec, narušil nielen jeho telesnú integritu, ale aj zmenil aj jeho duševný stav. Po úraze trpel posttraumatickou stresovou poruchou, cítil sa menejcenný, pretože jeho palec „nevyzeral tak, ako by mal vyzerať“. Iné osoby sa ho na palec pýtali, jemu bolo nepríjemné, keď sa mu naň pozerali. Je nepochybné, že 16-ročná osoba vníma poškodenie vlastného tela inak ako osoba dospelá. V čase, keď sa vyvíja jeho osobnosť, má takýto násilný zásah do jeho telesnej integrity na neho zvlášť negatívny dopad. Uvedené skutočnosti sú preukázané správou zo psychologického vyšetrenia navrhovateľa. Podľa názoru súdu pritom nie je podstatné, že vyšetrenie bolo vykonané na podnet navrhovateľa, ako namieta odporca, pretože súdu nie je zrejmé, na podnet koho iného malo byť vykonané psychologické vyšetrenie ako na podnet navrhovateľa, ktorý trpel psychickými problémami. Telesné poškodenie takej mladej osoby, ako bol navrhovateľ v čase vzniku úrazu podľa názoru súdu zníži v značnej miere jej dôstojnosť v spoločnosti, najmä medzi rovesníkmi, spolužiakmi. Je potrebné si uvedomiť, že dospelé osoby hodnotia telesný hendikep inak ako osoby mladistvé. Súd považuje za preukázané, že navrhovateľ vnímal poškodenie svojho palca natoľko intenzívne, že musel vyhľadať psychologickú pomoc. S odstupom času a s pribúdajúcim vekom sa mohol navrhovateľ viac či menej so svojím hendikepom vyrovnať (v súčasnosti študuje na vysokej škole, po skončení strednej školy v roku 2010 pracoval až do septembra 2012), avšak súd hodnotí zásah do jeho osobnosti komplexne, a to už od vzniku úrazu (júl 2007) až doteraz. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že dôstojnosť a vážnosť navrhovateľa v spoločnosti bola v dôsledku zásahu do jeho telesnej integrity, ku ktorému došlo v dôsledku pracovného úrazu, v značnej miere znížená. Tento zásah do jeho dôstojnosti nebol odškodnený bolestným ani náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Výšku náhrady za zníženie dôstojnosti a vážnosti navrhovateľa v spoločnosti súd určil s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na všetky okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Súd dospel k záveru, že náhrada v požadovanej sume 3320 € by bola neprimeraná. Náhradu za zásah do práva na ochranu osobnosti nie je možné paušalizovať. Nie je dobre možné ani vytvoriť akýsi zoznam znížení dôstojnosti a vážnosti a výšku náhrady za to - ktoré zníženie. Každý zásah do práva na ochranu

osobnosti je totiž jedinečný a špecifický. Súd preto pri určovaní výšky náhrady musí vychádzať len z vlastnej úvahy podľa § 136 Občianskeho súdneho poriadku. Súd pri rozhodovaní v tejto právnej veci vychádzal v prvom rade z toho, že k úrazu navrhovateľa došlo v prevažnej miere jeho vlastným zavinením. Súd vychádzal z rozsudku zo dňa 28.6.2012, č.k. 3C/69/2010-182, ktorým bola určená miera zavinenia odporcu na pracovnom úraze navrhovateľa v rozsahu 20%. Na znížení dôstojnosti a vážnosti navrhovateľa v spoločnosti sa teda odporca podieľal len v rozsahu 20%. Pri určení výšky náhrady súd vychádzal ďalej z toho, že navrhovateľ bol v čase úrazu mladistvý, bol študentom, nebol verejne známou osobou, a teda k zníženiu jeho dôstojnosti nedošlo v celej spoločnosti, ale prevažne len v mieste jeho bydliska a v mieste jeho štúdia. Ďalej súd bral ohľad na to, že z titulu náhrady škody bola navrhovateľovi Sociálnou poisťovňou priznaná suma 762,41 €. Podľa názoru súdu rovnaká suma je spôsobilá nahradiť aj ujmu navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti. Súd nepovažoval vyššiu sumu za dôvodnú aj vzhľadom k tomu, že s odstupom času sa navrhovateľ s ujmou zjavne vyrovnáva (v súčasnosti je už dospelý, pracoval, študuje, v konaní nepreukázal, že by mal od roku 2007 ďalšie psychické problémy) a v súčasnosti už v spoločnosti funguje zjavne bez problémov. S prihliadnutím na mieru zavinenia odporcu na pracovnom úraze navrhovateľa, ktorá už bola ustálená v predchádzajúcom súdnom konaní vo výške 20%, súd priznal navrhovateľovi náhradu v sume 152,48 €, ktorá suma zodpovedá jednej pätine náhrady škody priznanej mu Sociálnou poisťovňou. Túto sumu súd považuje za dostatočnú a primeranú s prihliadnutím na všetky uvedené okolnosti, ktoré súd vzal pri rozhodovaní do úvahy. Z uvedených dôvodov súd priznal navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 152,48 € a v prevyšujúcej časti jeho nárok ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože navrhovateľ aj odporca boli v konaní len čiastočne úspešní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Podľa § 205 ods. 2 Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

g) rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).